Ankenævnet for Forsikring

907/13-5

Den 21. januar 2013 blev i sag nr. 82.685:

xxxxx xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Pantaenius
Østerbro 11
Postboks 110
7800 Skive

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har tegnet lystfartøjsforsikring i Pantaenius. Han klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en anmeldt skade på den forsikrede motorbåd (Fjord 38, byggeår 1976), som sank i en havn i juli 2010.

Selskabet har givet tilsagn om at dække udgifter til bjærgning, landsætning samt skadebegrænsning og konservering af maskiner, da dette arbejde er bestilt af selskabet. Selskabet har afvist at dække yderligere med henvisning til, at der ikke er tale om en dækningsberettigende pludselig skade, jf. forsikringsbetingelsernes § 3, stk. 1. Det er desuden selskabets opfattelse, at skaden er undtaget dækning, fordi klageren har udvist grov uagtsomhed ved ikke at følge vurderingsmandens anbefalinger i forbindelse med købet af båden, jf. forsikringsbetingelsernes § 6, litra h. Selskabet har endvidere henvist til, at klageren ikke har gjort tilstrækkeligt for at afværge en umiddelbar fare for skade, jf. forsikringsaftalelovens § 52.

Klagerens advokat har i klagebrev af 1/6 2012 til nævnet anført:

> "Som advokat for [klager] indgives hermed begæring til Ankenævnet for Forsikring … om behandling af ankenævnssag vedrørende forsikringsselskabet Pantaenius A/S' afvisning af at godtgøre min klient, [klager] den fulde erstatning i forbindelse med det tab, der overgår min klient, da båden synker i … Havn.

2. 82.685

Jeg vedlægger klageskemaet, hvor jeg på klageskemaets side 2 har anført, at der er klaget til selskabet den 23. marts 2012 på baggrund af den skadesopgørelse, som Pantaenius A/S har opgjort den 16. august 2010 ifølge hvilket man ikke vil dække istandsættelse af båden for et beløb i størrelsesordenen 350.000 kr. til 400.000 kr., med tillæg af moms.

Selskabet har som sådan ikke besvaret min henvendelse, men jeg går ud fra, at selskabet henholder sig til den tidligere meddelte afgørelse.

Jeg henviser i øvrigt til nærværende sagsfremstilling …:

Den 26. oktober 2009 køber min klient båden af mærket Fjord 38 NC, ved navn ... Sagens bilag ... Købers bank stillede som betingelse, at båden blev vurderet af fagkyndig og godkendt til salget, og i den forbindelse kontaktede købers bank [skibskonsulent], som godkendte købet overfor købers bank. Som sagens bilag … fremlægges farvefotos optaget af båden, jævnfør udskrift fra nettet af den 6. oktober 2009.

Min klient forsøger at fremskaffe dokumentation på denne godkendelse fra [skibskonsulent].

Efter godkendelsen derfra, blev handelen gennemført. Min klient har kun været ude at sejle i båden en eneste gang i umiddelbar tilslutning til købet, det vil sige formentlig i efteråret 2009.

På et tidspunkt opdagede min klient, at der er et problem omkring regnvand, hvor der er en tilslutningsslange, der sidder forkert, som har forårsaget, at der løber vand ned i batterirummet. Han får fjernet vandet fra batterirummet, og får monteret slangen korrekt, således at der ikke længere står vand i batterirummet. For at tømme vandet fra batterirummet brugte han en pumpe. Da han derved havde løst problemet, blev han særdeles overrasket over senere at konstatere, at båden pludselig var sunket.

I tilslutning til købet tegnede min klient forsikring hos Pantaenius A/S i henhold til tilbud af 23. november 2009, der fremlægges som sagens bilag …

Ved brev af 26. januar 2010, jævnfør sagens bilag … fremkom nye betingelser fra forsikringen.

Efter, at båden var sunket, fortog Pantaenius A/S sammen med min klient og taksator, [skibskonsulent] fra, en besigtigelse af båden. Brevet af 16. august 2010 og besigtigelsesrapport af 2. august 2010 fremlægges henholdsvis som sagens bilag …

Forsikringsselskabet Pantaenius A/S har henholdt sig til, at skaden ikke er opstået på et tidspunkt, men i stedet over en periode, og at min klient i øvrigt ikke havde gjort de nødvendige tiltag, for at forhindre, at skaden udviklede sig, og båden sank.

På vegne min klient skal jeg gøre gældende, at det forhold, at båden synker, er en pludselig opstået begivenhed på grund af vandindtrængning, og at min klient i øvrigt havde fået udbedret det forhold, der havde ført til, at der på et tidspunkt havde stået vand i batterirummet.

Båden er i dag placeret på land ved Havnen i …, hvorfor det stadigvæk vil være muligt at foretage et egentligt syn og skøn, med henblik på klarlæggelse af årsagen til, at båden synker.

Jeg skal anmode Ankenævnet for Forsikring om at træffe afgørelse i sagen."

3. 82.685

I forlængelse heraf har klagerens advokat i brev af 10/7 2012 til nævnet anført:

"I fortsættelse af min skrivelse til Ankenævnet for Forsikring af 1. juni 2012 fremsendes hoslagt kopi af den fagkyndige vurdering, der blev lavet af den omhandlede Fjord 38 forud for løbet.

Bemærk, at det er den samme vurderingsmand, der vurderer båden før købet, som efter, at den er sunket.

Det vil sige, at samme vurderingsmand anvendes i forbindelse med min klients køb af båden, som nu anvendes af forsikringsselskabet Pantaenius A/S i forbindelse med vurdering af årsagerne til, at båden er sunket.

På tidspunktet for købet fremstår båden, jævnfør de til vurderingen vedhæftede fotos som et køb, der var fornuftigt i forhold til den alder, båden havde. Der er ikke i vurderingen noget steds sket anmærkning i rubrikken *'dårlig'* i forhold til fartøjets vedligeholdelsesstand, og faktisk er langt de fleste afkrydsninger sket i rubrikken *'god'.*

Min klient kan derfor ikke på nogen måde tro andet, end at han har købt et solidt skib.

Jeg skal samtidig påpege, at jeg ikke finder det hensigtsmæssigt, at den, der vurderer en båd forinden køb også er den, der efterfølgende skal forklare, hvorfor båden pludselig er sunket."

Selskabet har i brev af 11/7 2012 til nævnet anført:

"**Supplerende sagsfremstilling.**
Der henvises til klagers sagsfremstilling med følgende bemærkninger og tilføjelser.

Som anført af klager udarbejdede [skibskonsulent] i forbindelse med købet en rapport om båden. Det er helt almindeligt at købers pengeinstitut, når banken har pant i båden, betinger sig at der udarbejdes en rapport af en surveyor/taksator, som bl.a. vurderer om båden repræsenterer den forudsatte værdi og sikkerhed for lånet.

Køber indhentede som anført af klager et tilbud på forsikring hos Pantaenius, og accepterede dette i begæring, vedlagt som sagens bilag …

Som sagens bilag … vedlægges den kaskopolice, som gælder for forsikringen, da klager kun har fremlagt ansvarspolicen.

Den rapport som køber fik udarbejdet for panthaver blev ikke sendt til Pantaenius ved forsikringsaftalen indgåelse, hvilket er helt sædvanlig, da der er tale om en serieproduceret båd af anerkendt mærke. Og ved forsikringens indgåelse var der ikke anden korrespondance end tilbuddet og accepten (begæringen) altså sagens bilag …, hvorefter policer blev sendt og Pantaenius noterede bankens pant.

Pantaenius havde således ikke kendskab til denne rapport, der blev lavet ved købet.

Da klager i juli 2010 anmeldte at båden var sunken anmodede Pantaenius [skibskonsulent] om at foretage de nødvendige foranstaltninger for at få båden hævet, tømt og motorkonserveret for at begrænse tabet samt afdække årsagssammenhængen. Pantaenius var på dette tidspunkt ikke vidende om, at [taksator] havde besigtiget båden for panthaver. Det bemærkes

at sammenfaldet ikke er usædvanligt, da der ikke er mange i branchen, som påtager sig at vurderer lystbåde for finansieringsselskaber og banker og fungere som taksatorer.

Som sagens bilag … er fremlagt dennes rapport. På side 4 i denne rapport er der anført: 'Ftg (forsikringstager) købte båden i efteråret 2009, i den forbindelse så undertegnede skibet og der blev drøftet problemer med vandindtrængning under generator og ftg blev oplyst om, at skibet/vandproblemer nærmere bør undersøges og dette landtages hurtigst muligt'.

Pantaenius har spurgt [skibskonsulent] om man kunne få en kopi rapporten fra købet, men dette har ikke været muligt, da rapporten var lavet for en anden opdragsgiver, klagers bank.

På grund af bedre fotokvalitet af de indscannede fotos i rapport vedlægges som bilag … farvekopi af sagens bilag ...

Som bilag … vedlægges farvekopi af fotos af bådens søventiler, de samme som var vedhæftet sagens bilag … i sort/hvid med teksten 'søventil agter med jord er helt væk' og 'samme ventiler agter'.

Som bilag … vedlægges foto af slange fra pumpe, som var tapet sammen, før tud igennem vinduet og elledninger med stikdåse til samme til pumpe.

Som bilag … vedlægges rapport efter genbesigtigelse og som bilag … foto optaget af en dykpumpe, som klager har anvendt i båden og det ses hvordan afgangsslangen har været tapet sammen.

Som bilag … foto af skrueaksel, skrue og ror, taget efter båden blev hævet. Der ses kraftig begroning, som viser, at båden ikke har sejlet igennem længere tid og ikke har været oppe af vandet i længere tid. Og det kan meget vel være korrekt, når klager anfører, at han klager kun har sejlet i båden en eneste gang i umiddelbar tilslutning til købet, formentlig i efteråret 2009, idet båden kun har kunne sejle med begrænset hastighed og manøvremulighed på grund af de kraftige begroninger.

Anbringender og påstand

Skadesårsagen er fastlagt i taksatorrapporterne og udførligt beskrevet i disse og sagen bilag …, afslaget.

Når en båd ligger i vandet vil metallerne altid være udsat for galvanisk tæring på grund af spændingsforskellen. Først zink, senere stål som søventiler er udført af. Derfor er lystbåde altid forsynet med udvendige udskiftelige zinkanoder, som derfor tæres væk i stedet for søventiler ved skroggennemføringer og udstødninger.

I rapporten bilag … og afslaget bilag … er udførligt beskrevet, hvordan der er kommet vand i batterirummet, som er steget da lænsehul fra dette har været stoppet. Herom er der enighed med klager, som har oplyst at have monteret pumpe for at tømme rummet.

Endvidere hvordan batteri eller andet under vand er kortsluttet på grund af vand og der er sket galvanisk tæring som først har fjernet Zink, derefter er udstødninger og søventiler i stål tæret væk.

Klager har ikke anført faktiske forhold eller argumenter, som stiller spørgsmål ved denne konklusion.

5. 82.685

Efter kaskobetingelsernes § 3, sagens bilag …:

'Forsikringen dækker pludseligt opstået tab eller skade (pludseligt opstået: når såvel tabet eller skaden som årsagen hertil sker på et tidspunkt og ikke i løbet af en periode) forårsaget af:
a. stranding, vandindtrængning, synkning....'

Det gøres fortsat gældende jfr. afslaget, bilag … og foreløbig udtalelse, at årsagen til skaden ikke er opstået på et tidspunkt men over et tidsrum, idet årsagen er tæringen som har udviklet sig (tæring sker ikke pludseligt men over tid) har først forårsaget at vand kunne sive ind. Efterhånden som tæringen har udviklet er vandet sivet hurtigere ind og til sidst har det udviklet sig så voldsomt, at det er blevet til indtrængning. Men årsagen skadesårsagen har udviklet sig i løbet af en periode og er ikke sket pludseligt.

Bådens det meste af bådens interiør og installationer er skadet allerede ved at der er sivet vand ind, inden båden er blevet så fyldt, at den sank. kommet vand ind

Det gøres gældende at klager har udvist grov uagtsomhed ved ikke at have fulgt taksators/vurderingsmandens anbefalinger i forbindelse med købet at landtage båden hurtigst muligt for at undersøge og afhjælpe problemet med vandindtrængning under generator. Samt i øvrigt at udvist grov uagtsomhed ved ikke senere at have taget båden på land og skiftet zinktære anoderne selv om båden allerede ved købet havde ligget i vandet igennem længere tid. Herved er den blevet udsat for tæring af vitale dele.

Grov uagtsomhed er undtaget dækning i kaskobetingelsernes § 6 h.

Det gøres fortsat gældende at klager ikke har gjort tilstrækkeligt efter Fal § 52 for at afværge en umiddelbar fare for skade. Han har tømt et batterirum for vand. Men båden synker ikke fordi et batterirum er tømt for vand. Han har ikke undersøgt årsagen til at der stod vand i rummet (stoppet afløb)

Klagers forklaring om, at han havde tømt rummet for vand og herefter ikke havde konstateret problemer kan ikke lægges til grund. Dels ses det af fotos at 2 måneder efter denne tømning gulvtæppe og dørkplade var afmonteret og lagt til side og den sammentapede slange ført ud af vinduet. Af fotos ses også at vand har stået i et bestemt niveau (se rapport) igennem længere tid og af fotos ses at tæringen af udstødning og navnlig søventil er så voldsom, at det vanskeligt kan ses, at det er en søventil.

Jfr. bilag … er klagers forklaringer om, at der normalt ikke var vand i båden ikke entydige, idet han forklaret at han løftede pumpens automatik for at aktivere den, når han var i båden.

Selvom man lagde klager forklaring til grund om at han ikke havde haft vand i båden efter at han havde tømt batterirummet, er skaden fortsat ikke dækningsberettiget, da årsagen, tæring og indsivning er opstået over tid."

Nævnet har fået forelagt de fremlagte bilag, hvoraf nogle gengives her:

I rapport af 8/11 2009, der er udarbejdet af rådgivende skibskonsulent C.L. i forbindelse med klagerens køb af båden, hedder det bl.a.:

"Forudsætninger for besigtigelsen:

1. Besigtigelsen er et fagligt skøn uden ansvar af nogen art, besigtigelsen er visuel og uden brug af værktøjer af nogen art, udarbejdet for rekvirent i forbindelse med. finansiering.
2. Motor, indbyggende tanke, garnering betyder manglende syn af skrog og holdes ude af rapport.
3. Maskiner er besigtiget visuelt - den mekaniske kondition og installation ligger udenfor rapportens område - ikke opstartet - der bør foretages længere prøvesejlads med belastede maskiner - køber er underrettet om dette.
4. Skibet bør landtages snarest for syn i bund samt udskiftning/ kontrol af søventiler
5. Denne rapport er afgivet i god tro men giver ingen garanti mod konstruktions eller fabrikationsfejl.
6. Sælger ikke til stede under besigt - Køber til stede.

…

Motorinstallation:

…

Div:

Maskiner er fra 1976 og det er vigtigt at der inden overtagelse foretages en længere prøvetur. Der er lokaliseret vand under generator - utæthed bør nærmere undersøges og det anbefales at alle søventiler gennemgås.

Iht alder fremstår maskinrummet i alm. pæn stand og der er ikke vand eller olie under maskiner samt aksel pakdåser er tætte.

…

Aptering/under dæk: (fartøjets vedligeholdte stand i alm., alder taget i betragtning)

Type	Materiale	God	Middel	Dårlig	Bemærkninger
…					
Toilet	Pumpe	X	(X)		Ældre toiletter - søventiler agt ikke set - bør kontrolleres.
…					
Under dørk bundstokke					Kraftig konstruktion - fremstår beskidt. - tørt i forskib men vand under generator ??? - bør undersøges nærmere.
Søventiler: Obs.: Søventiler/ Skroggennemføring skal kontrolleres jævnlig/søsætning, dobbelt spændbånd					Søventiler bør skiftes/nærmere undersøges.

"

I besigtigelsesrapport af 2/8 2010 fra rådgivende skibskonsulent C.L. hedder det bl.a.:

"**Indledning.:**

Undertegnede skadeskonsulent har på vegne af Pantaenius, … foretaget besigtigelse af … den 27. juli 2010, skibet er sunket og undertegnede foretog besigtigelse af stedet samt havde samtaler med bjærger … samt motorkonservering/ rep båd, Havneservice i …

7. 82.685

Det bliver onsdag den 27. juli 2010 aftalt at skibet bliver bjærges torsdag den 29. juli og efterfølgende landsættes ved havneservice, der har kaldt en mekanikker ind fra ferie til opgaven.

Der er tegnet forsikring på skibet med startdato den 11.01.2010.
…
Oplysninger:
Ftg købte båden i efteråret 2009, i den forbindelse så undertegnede skibet og der blev drøftet problemer med vandindtrængen under generator og ftg blev oplyst om at skibet / vandproblemer nærmere bør undersøges og dette landtages hurtigst muligt.
Skibet havde ligget i vandet i længere tid.
Ftg anmelder herefter at skibet er sunket den 27. juli til …/ Pantaenius.
Ftg går sygemeldt fra sit arbejde og oplyser at han tilser skibet dagligt/ jævnligt.
Ftg oplyser at sidst han planlagde at skulle ud at sejle for over 2 mdr. siden var der ingen strøm på båden og han kunne ikke sejle.
Ftg samt en kammerat forsøgte herefter for ca. 2 mdr. siden at finde ud af hvorfor der ingen strøm var på båden og tager bundbrædder op i skibet, hvor der står en del ferskvand i skibet og ude agter i skibets stb side finder de et batteri rum hvor ferskvand står op over batterier således at de er kortsluttet.
+ polen er væk på det batteri kablet og de 2 batterier er ødelagt af vand.

Ftg får købt 2 nye batterier og en ny plus pol sko men det gnister så de opgiver at sætte 24 volt systemet til.

Forsikringstager oplyser, at i forbindelse med at der står en del vand i skibet monterer han en gardena pumpe til over 230 volt landstrøm, denne bliver sat ned i motorrummet.
Den bliver samlet med flere slanger der bliver tapet sammen og slange (alm. vandslange bliver ført ud af siden af båden.)
…
Rum hvor de 2 'nye' batterier bliver sat til - pol sko er ikke monteret, de gl grå batterier står stadig på dørken 2 mdr. senere. - her kan man se at poler har været under vand og der er en del rustmærker på batterier.

Ftg oplyser at grunden til at der er vand i batteri rummet er at der er en slange der er koblet til lænse systemet fra dækket der ligger op af skottet og således vil regnvand fylde rummet ved batterier over tid idet lænse hullet der skulle fører vandet fra batteri hullet og ned i båden er stoppet.

Ftg oplyser, at efter han for ca. 2 mdr. siden fik flyttet lænse slange fra dækket har han ikke haft problemer med utætheder.

Der står dog stadig en 230 volt pumpe i motorrummet og slange der er ført ud af siden af båden og der er/ var åben ned til maskiner samt dørk i forkahyt., Bord i cockpitter lå omvendt og der var den del flisetæpper der var lagt sammen til kahytten.

Årsag til havariet:

Skibet bliver løftet ud af vandet og umiddelbart kan man ikke se skader på søventiler, skibet har ligget stille i længere tid undertegnede vurdere at skibet ikke var været ude at sejle i flere måneder, der er meget kraftig begroning på skruetøj og vandindtag til maskiner er helt lukket af begroning.

Zink er helt væk som følge af galvanisk tæring/ alder

8. 82.685

De 2 bagerste søventiler er kraftig korrigeret og håndtag er helt væk - søventiler er jordet.

En længere tids undersøgelse giver ikke et klart billede af hvorfor skibet er sunket.

Herefter bliver det besluttet at lukke vand ind via udstødninger.

Udstødninger har direkte adgang til det rum hvori de batterier der var under vand for ca. 2 måneder siden sidder.
…
Pil indiker udstødningsrør, som man kan se har stået under vand i længere tid., man kan se en del rustvand der løber ud hvor røret går ind i kanal.

På skottet kan man se hvor højt vandet har været oppe.

Det er herefter ved at lukke vand ind via udstødningen konstateret at der er tæringshuller i udstødningen.

Årsag/ Hvad er det der sker ?:

Der sker det at regnvand igennem længere tid kommer ned i batteri rummet stb side og får vandet til at stige i dette grundet lænse hullet i batterirummet er stoppet, herefter kortslutter batterier, eller andre steder der kommer under vand f.eks. starter og da minus polen er jordet over zink og søventiler begynder der en galvanisk tæring på materialer iht. spændingsrækken, dvs. at zinken forsvinder først, herefter begynder tæringen på søventiler samt udstødning - stål generelt, med tiden bliver disse tæringer så kraftige at båden bliver usødygtig og begynder at tage vand ind via udstødningen, Båden flyder endnu fordi der er koblet en 230 volt pumpe på båden over landstrøm for ca. 2 mdr. siden.

Hullet i udstødning bliver langsom større og større og langsom indsivning bliver over tid voldsommere og voldsommere.

Der er sat en 230 volt lænsepumpe i båden hvor slange er samlet med tape 2 steder og ført ud igennem vinduet - den ene af disse samlinger er tapen sluppet og det bevirker at pumpen under start ikke pumper ud af båden men blot rundt i maskinrummet.

Skibet tager herefter vand ind og jo større nedsænkning jo hurtigere går det.
…
Konklusion.:
Undertegnede finder at manglende tilsyn/vedligeholdelse er årsag til at vand over en periode har kunnet trænge ind i skibet.
Der har igennem længere tid været langsom indsivning i fartøjet og dette har fået katastrofale efterfølger på skroggennemføringer."

I besigtigelsesrapport af 11/8 2010 fra rådgivende skibskonsulent C.L. hedder det bl.a.:

"Skibet er genbesigtiget den 11. august 2010, med …, samt … fra Pantaenius.

Skibet er gennemgået med … samt …, og årsag til synken er nærmere forklaret på stedet.

Rapport er gennemgået med ftg uden større bemærkninger fra ftg.

9. 82.685

Yderligere under genbesigt blev det konstateret at den ilagte Gardena pumpe virkede, men at 1 at de 2 samlinger med tape var hoppet fra således at der blev lænset ind i båden.

Det bemærkes at der ikke er spændebånd eller lign på denne.

Ftg oplyser at han jævnligt løftede automatik når han var nede i båden og således tøm evt. vand.
Ftg oplyser at pumpe lå ned og således skulle automatik ikke så højt op.

Ftg oplyser at der ikke normalt er vand i båden. - lidt modsigende iht. ftg tidligere har oplyst at han løftede automatik for at tømme vand ud.

Det blev bekræftet at der ikke er sket meget siden man for ca. 2 md siden forsøgte at isætte nye batterier.

Underegnede gør opmærksom på at tæringshuller vil starte med indsivning og over tid blive værre, ikke pludselig opstået skade."

Nævnet har set de fotos, der er vedlagt sagen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 3 Forsikringsbegivenheder**
1. Forsikringen dækker pludseligt opstået tab eller skade (pludseligt opstået: når såvel tabet eller skaden som årsagen hertil sker på et tidspunkt og ikke i løbet af en periode) forårsaget af:
a) stranding, vandindtrængning, synkning, grundstødning og brud på, bøjning eller deformation af master, bomme og rundholter, og rivning af stående og løbende rig
…
§ 6 Undtagelser
Denne forsikring dækker ikke følgende:
…
h) tab eller skade, der skyldes forsætlig handling eller undladelse fra den sikredes side eller som skyldes grov uagtsomhed fra den sikredes side."

Nævnet udtaler:

Om de faktiske forhold finder nævnet at kunne lægge til grund,

at båden efter køb i oktober 2009 og frem til tidspunktet, hvor den sank i juli 2010, ikke har været optaget af vandet,

at det ikke er undersøgt, i hvilket omfang der i dette tidsrum er foregået galvanisk tæring,

at lænsehullet fra batterirummet var stoppet, således at batterierne kortsluttede, når regnvand trængte ned i batterirummet,
at det ved købet blev påpeget, at klageren burde få undersøgt, hvad der var årsag til vandindtrængen,
at problemet er forsøgt afhjulpet med en pumpe tilsluttet en haveslange, der er sat sammen med tape,
at tapen har sluppet, således at vandet ikke blev pumpet bort fra batterirummet, og
at båden tager saltvand ind gennem den tærede udstødning.

Det er nævnets opfattelse, at klageren ved at undlade at foretage en nærmere undersøgelse af båden, herunder omfanget af tæring, og ved at forsøge at afhjælpe problemer fra batterirummet på en så uprofessionel måde som sket, har handlet groft uagtsomt.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen